

Debt Slavery

1. Code of Hammurabi (L. W. King translation), Law 117

If any one fail to meet a claim for debt, and sell himself, his wife, his son, and daughter for money or give them away to forced labor: they shall work for three years in the house of the man who bought them, or the proprietor, and in the fourth year they shall be set free.

2. Diodorous Siculus (Loeb Classical Library edition), *Library of History*, I 79:3

In the case of debtors the lawgiver [the Pharaoh Bocchoris, 8th cent. BCE] ruled that the repayment of loans could be exacted only from a man's estate, and under no condition did he allow the debtor's person to be subject to seizure, holding that whereas property should belong to those who had amassed it or had received it from some earlier holder by way of a gift, the bodies of citizens should belong to the state, to the end that the state might avail itself of the services which its citizens owed it, in times of both war and peace. For it would be absurd, he felt, that a soldier, at the moment perhaps when he was setting forth to fight for his fatherland, should be haled to prison by his creditor for an unpaid loan, and that the greed of private citizens should in this way endanger the safety of all.

3. Aristotle, *The Athenian Constitution* (Kenyon translation), paragraph 2

The whole country was in the hands of a few persons, and if the tenants failed to pay their rent they were liable to be haled into slavery, and their children with them. All loans secured upon the debtor's person, a custom which prevailed until the time of Solon, who was the first to appear as the champion of the people.

4. Exodus 22:2

שָׁלֵם יִשְׁלַם אִם-אֵין לוֹ וְנִמְכָּר בְּגִבְתּוֹ

He shall pay for his theft; if he has none, he shall be sold for his theft.

5. Talmud, Kiddushin 18a

"[ונמכר] בגניבתו" - ולא בכפילו. "בגניבתו" - ולא בזממו [עד זומם], "בגניבתו" - כיון שנמכר פעם אחת, שוב אי אתה רשאי למכרו.
"He shall be sold for his theft" – but not to pay his doubling [fine]. "For his theft" – but not for his plot. "For his theft" – After he is sold once, you may not sell him.

6. Talmud, Bava Metzia 77a

פועל יכול לחזור בו אפילו בחצי היום.

A worker may recant, even in the middle of the day.

7. Mishnah Bava Metzia 6:1

שכר את החמר ואת הקדר... כל דבר שאבד וחזרו בהן מקום שאין שם אדם שוכר עליהן או מטען:

Where one hires a donkey driver or caravan... for work which will be lost [if it is not performed now], and they recant, then where he cannot hire another, he may hire others at their expense or trick them.

8. Rabbi Mordechai ben Hillel (13th century Germany), Bava Metzia 346

פועל יכול לחזור בו מטעם "כי לי בני ישראל עבדים וגו'", מיהו אעפ"כ מותר אדם להשכיר עצמו, דדוקא עבד עברי שאינו יוצא קודם זמנו אלא בשטר שחרור עובר משום "כי... עבדי הם".

A worker may recant because "The children of Israel are slaves for Me." However, one may hire himself out, for it is specifically the slave, who is not freed before his time other than with a document of emancipation, who violates "for... they are My slaves".

9. The Labour Code - <http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/l-2/FullText.html>

10. Rabbi Moshe Isserles (16th century Poland), Code of Jewish Law Choshen Mishpat 333:3

אסור לפועל, אפילו מלמד או סופר, להשכיר עצמו להיות בבית בעל הבית בקבע שלשה שנים (הגהות מרדכי פרק האומנין).
A worker – even a teacher or scribe – may not hire himself out to be established in the house of the employer for three years.

11. Talmud, Bava Metzia 36b

בעי רבי זירא: שכירות יש לו אונאה או אין לו אונאה? "[וכי תמכרו] ממכר" אמר רחמנא אבל לא שכירות, או דלמא לא שנא?
אמר ליה אביי: מי כתיב "ממכר לעולם"? "ממכר" סתמא כתיב, והאי נמי ביומיה מכירה היא.

Rabbi Zeira asked: Do the laws against oppressive prices apply to employment, or not? The Torah says "when you sell," which is not employment, but perhaps we do not distinguish?

Abbaye replied: Does it say "eternal sale"? It only says "sale", and for that day, this [employment] is a sale, too.

12. Deuteronomy 15:18

לֹא־יִקְשֶׁה בְּעֵינָהּ בְּשַׁלְחָהּ אֹתוֹ חֲפָשִׁי מֵעֵמָּה כִּי מִשְׁנֶה שָׂכָר שָׂכִיר עָבְדָּהּ שֵׁשׁ שָׁנִים...

It shall not be difficult in your eyes to set him free; he has worked for you double that of a paid worker, six years...

13. Isaiah 16:14

וְעַתָּה דָּבָר ד' לֵאמֹר בְּשָׁלֹשׁ שָׁנִים כְּשָׂנִי שָׂכִיר...

And now Gd has spoken: In three years, like the years of a paid worker...

The Responsum of Rabbeinu Asher

14. Rabbeinu Asher (13th century Germany/Spain), Responsum 78:2

שאלה: ראובן ליה משמעון מלוה בשטר, ושעבד לו כל נכסיו שקנה ושעתיד לקנות, מטלטלי אגב מקרקעי, ואח"כ נתן כל נכסיו במתנה לאחר מקרוביו, ולא הניח לעצמו לא קרקע ולא מטלטלין, אלא הכל נתן לו. והוא דר בבית קרובו ואוכל עמו על שולחן אחד, אוכל ושותה בריוח ולובש בגדים נאים... והוא יושב בטל ואינו רוצה לעשות שום מלאכה, ולא להתעסק בשום דבר מכל מה שהיה דרכו להתעסק קודם לכן, לפי שידוע שמה שירויח שיתחייב להגבותו לבעל חובו...

ובקש עוד המלוה מבית דין להשביע ללוה שיגבנו חובו מכל מה שיבא לידי מכאן ולהבא... ושלא יהא יושב בטל, אלא יעסוק כדרכו בלי רמאות, ויגבנו הכל בחובו... ואם אמר: איני מוצא מעות להתעסק בהם במלאכתי, שאני הייתי רגיל להלוות ברבית, ואמר לו המלוה: אני אמציא לך מעות, או: בא ועשה עמי בחובך במלאכה זו עצמה ואתן לך שכר הראוי לך, אומר שיש לכופו ולהכריחו להתעסק.

ונתן טעם לדבריו, ואמר: כיון שפריעת בעל חוב מצוה, והרי הוא בריא ויכול להתעסק ולהרויח כדרכו ולפרוע חובו, אם אינו רוצה לעשות מצוה, הא אמרינן: מכין אותו עד שתצא נפשו. ועוד, שיש להכריחו, ללוה זה, יותר משאר בעלי חובות, שהרי עשה שלא כהוגן כשהבריח נכסיו...

ועוד אומר המלוה, שלפי שנתחייב לי בשטר שכתוב בו שחייב לי עצמו וממונו חיוב גמור, ונתן לי רשות לגבות ממנו כפי תנאו, ועוד כתוב בשטר זה, אחר החיוב שחייב עצמו, שהוא נתן לי רשות לגבות ממנו כפי יכולתו, בין מן הדין בין שלא מן הדין, ולפיכך, אם אמרתי לו: "בא ועשה עמי בחובך", הדין עמי, וחייב הוא לעשות עמי...

ומה שאמרו חז"ל (ב"ק קטז:): כי לי בני ישראל עבדים, ולא עבדים לעבדים, הני מילי בשביל שיכול לומר לבעל הבית: הרי מעותיך בידך, ואפילו שקבלתי לעשות עמך כל היום, אין גופי משועבד לך ואיני רוצה לעשות עמך יותר, שלא נטלתי ממך כלום. אבל זה, שנטל מעותי והלך ורוצה לישב בטל ולאכול את שלי ברמאות, יותר נכון: כי עבד ליה לאיש מלוה...

גם כן נמי מי שחייב גופו בשטר, והתנה ממנו בכח באיזה דין שירצה, והרי דין המלך שהמתנה על עצמו להשתעבד, יש לו להשתעבד בו. והביא ראיה מתשובה לגאון, שהורה שחייב אדם להשכיר עצמו כדי לזון את אשתו, משום תנאי שהתנה בכתובתה. ובעל ספר המצות (סמ"ג), במנין פ"א במצות ל"ת, כתב, "ר' אליהו אומר שחייב אדם להשכיר את עצמו כדי לפרנס את אשתו כמו שכתוב בשטר הכתובה: 'ואנא אפלה ואוקיר ואיזון', הרי שנתחייב בכך מפני התנאי שהתנה על עצמו. גם כן ליה זה, שהתנה מה שכתוב בשטר, חייב כפי תנאו.

תשובה: כיון ששעבד ראובן לשמעון כל נכסיו, מטלטלי אגב מקרקעי, דין הוא שיגבה שמעון את חובו מטלטלי שמכר ראובן, או נתנם לאחר...

ומה שטוען שמעון שיעשה מלאכה כדי לפרוע את חובו, אין בית דין כופין אותו לכך, שלא אמרה תורה אלא "והאיש אשר אתה נושה בו יוציא אליך את העבט". כל שכן שלא ישלחו בית דין יד בגופו לכופו להשתעבד ולפרוע חובו.

וכן כתב רבינו תם בתשובה: כי היכי דדרשינן (בפ"ק דקדושין יח) "בגנבתו" ולא בזממו ולא בכפלו, "הכי נמי דדרשינן, "ולא בפרעון חובו ולא במזונות אשתו." והמשכיר עצמו נקרא 'מכירה', כדאמרינן בפרק הזהב (בבא מציעא נו:)...

ומה שהיה אומר רבינו אליהו שחייב אדם להשכיר עצמו ולפרנס אשתו, רבינו תם נחלק עליו, והביא ראיות מפרק אעפ"י ומפרק נערה שנתפתתה, ואין לי להאריך. ואפשר שרבינו אליהו היה מודה בשאר בעל חוב שאין מחייבים אותו להשתעבד ולפרוע, אלא דוקא במזונות אשתו. ומספר כתובתה נלמד, דכתיב בה, "ואנא אפלה ואוקיר ואפרנס", כי היכי דדרשינן בפרק המקבל (קד) כמה דרשות מלשון כתובה...

Question:

Reuven borrowed from Shimon with a document, and he secured the loan with all property he had acquired or would acquire in the future, movables along with land. Then he gave all of his assets to a relative as a gift, leaving himself neither land nor movables; he gave everything. He lives in his relative's house and eats at his table, eating and drinking unsparingly and wearing nice clothing... And he is idle, and he does not wish to engage in any work or to be involved in any of what he did beforehand, knowing that he will be obligated to pay any profits to his creditor...

His creditor further asks the court to make the borrower swear that he will pay his debt from whatever comes to him in the future... and that he will not be idle, but he will work normally, without any trick, and pay his debt with all proceeds... If he were to say, "I cannot find money with which to engage in my work, for I was a moneylender," and the creditor would say, "I will provide you with money," or "Come work with me for your debt in this type of work, and I will pay you appropriately," and the creditor says we should compel the borrower, forcing him to work.

The creditor justifies his position, saying: Paying a creditor is a mitzvah, and he is healthy and he can work and profit normally and pay his debt. If he does not wish to fulfill his mitzvah, we say, "[The court] strikes him until his soul leaves him!" Further, one should compel this debtor more than other debtors, for he has acted inappropriately, removing his assets...

The creditor also says: Because he obligated himself to me in a document which recorded that he obligated himself and his property entirely, and he gave me authority to claim it per his stipulation, and the document also says, after the obligation he accepted upon himself, that he gave me authority to collect according to his means, whether within the law or beyond the law. Therefore, if I were to say to him, "Work for me for your debt," the law would be with me and he would be obligated to work for me...

When the Sages said, "'For the Children of Israel are slaves to Me,' and not slaves of slaves," this is because the worker can say to the employer, "Keep your money, and even that which is due to my work for you all day. My body is not encumbered to you, and I do not wish to work for you further, for I have taken nothing from you." But this person took my money and left, and he wishes to be idle and to eat my property through a trick. It would be more appropriate to argue that a borrower is [automatically] a slave to the creditor...

Also, one who obligates himself in a document, stipulating that it is by any legal system the lender wishes – the law of the king is that one who encumbers himself to work may be forced to work.

And [the lender] brought proof from a responsum of a *gaon* who ruled that a man must hire himself out in order to feed his wife, because of the clause in her *ketubah*. The author of *Sefer Mitzvot Gadol* (Lo Taaseh 81) wrote, "Rabbi Eliyahu says: A man must hire himself out in order to support his wife, as is written in the *ketubah* document, 'And I will work and honour and feed.'" [The husband] has obligated himself for this with the condition he stipulated for himself, and the same is true for this borrower, who has stipulated that which is recorded in the document; he is obligated, per his stipulation.

Response:

Because Reuven encumbered all of his property to Shimon, movables with land, by law Shimon can collect all of the movables that Reuven sold or gave to others...

As far as Shimon's claim that Reuven should work to pay off his debt, the court cannot compel this. The Torah only said, "The person from whom you claim the debt will produce the security for you" [without you invading his property]... then it is certainly true that the court may not touch his person, to compel him to be enslaved and pay off his debt. And so wrote Rabbeinu Tam in a responsum: "Just as we learn, 'For his theft' and not for his plot or his doubling," so we learn, 'And not for payment of his debt, or food for his wife.'" And one who hires himself out is called "selling", as Bava Metziah 56b says...

And as far as what Rabbeinu Eliyahu said, that one is obligated to hire himself out to support his wife, Rabbeinu Tam disagreed, and brought proofs from the Talmud... And it is possible that Rabbeinu Eliyahu would agree regarding other creditors, that we do not compel him to be enslaved and to pay, but only for his wife's food. [This special obligation to one's wife] is learned from her *ketubah* document, which says, "And I will work and honour and support," just as we learn many lessons from the language of the *ketubah* in the Talmud...

15. Rabbi Yosef Caro (16th century Israel), Code of Jewish Law, Choshen Mishpat 97:15

אין כופין אותו להשכיר עצמו ולא לעשות שום מלאכה כדי לפרוע. ואפילו התנה על עצמו שיתפוש המלוה את גופו, וכתב לו זה בשטר, אינו מועיל, ואינו יכול לא לאסרו ולא להשתעבד בו.

One may not compel him to hire himself out or to do any work in order to pay. Even where he stipulates that the lender may claim his person, and he writes it in the document, it is ineffective, and the lender may neither imprison nor enslave him.

16. Rabbi Moshe Isserles, Code of Jewish Law, Even haEzer 70:3

מי שאין לו מזונות אלא חד יומא, חייב לזון מיניה את אשתו או למיכל בהדה (טור בשם הרמ"ה). וי"א עוד דחייב להשכיר עצמו כפועל ולזון אשתו

A man who owns food for only one day is obligated to use it to feed his wife, or to eat with her. Some say he is further obligated to hire himself out as a worker and feed his wife.